

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

„ТЕРЕМ – Хан Крум“ ЕООД (Дружеството) е регистрирано като еднолично дружество с ограничена отговорност в Република България.

През 2008 г., съгласно разпоредбата на § 4 от Закона за търговския регистър, дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията към Министерство на правосъдието с ЕИК 125549851.

Седалището и адресът на управление на Дружеството е в гр. Търговище -7700, ул. Ал.Стамболийски №31.

1.1. Собственост и управление

Основният капитал е в размер на 24 569 590 лв. и е разпределен в 2 456 959 броя дяла с номинална стойност в размер на 10 лв. за дял.

Едноличен собственик на капитала на „ТЕРЕМ – Хан Крум “ ЕООД е „ТЕРЕМ - ХОЛДИНГ“ ЕАД, който е с едноличен собственик на капитала - българската държава. Правата на българската държава, с оглед на отрасловата компетентност, се упражняват от Министъра на отбраната.

Дружеството се представлява и управлява от управител. През отчетния период управител на дружеството е:

инж.Никола Петров Митев

Дружеството няма назначен контролор.

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на Дружеството за отчетния период е извършване на базов и среден ремонт и производство на военна техника, въоръжение и боеприпаси и друго военнотехническо имущество, различно военнотехническо имущество, съоръжения и апаратури и машини, развитие и усъвършенстване на специална и гражданска продукция, услуги, техническа помощ и обучение и други промишлени и търговски дейности в страната и в чужбина, разрешени от закона.

Броят на персонала към 31 декември 2022 г. е 192 служители (2021 г. – 200служители).

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2018г. – 2022 г. са представени в таблицата по – долу:

Показатели	2018	2019	2020	2021	2022
БВП в млн. лв.*	109 964	120 396	120 553	139 012	165 384
Реален растеж на БВП*	2.7%	4.0%	(4.0%)	7.6%*	3.4%
Инфлация в края на годината	2.3%	3.1%	0.0%	6.6%	14.3%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.66	1.75	1.72	1.65	1.87
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.7082	1.7410	1.5939	1.7269	1.8337
Основен лихвен процент в края на годината	0,00	0,00	0,00	0,00	1,30%
Безработица (в края на годината)	6,1%	5,9%	6,7%	4,8%	4.7%

* По данни на БНБ към 31 декември 2022 г.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

а) изявление за съответствие

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила от 1 януари 2022 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприето наименование на рамката с общо предназначение - счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС) - приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета (пояснителна бележка № 2.2).

б) действащо предприятие

Стопанската дейност на Дружеството, заедно с фактори, които ръководството счита за вероятни да повлияят върху корпоративното развитие, финансовите резултати и финансовото състояние на предприятието, са посочени в Доклада за дейността на ръководството. Съществените оперативни рискове и несигурности, които могат да окажат влияние върху представянето на Дружеството и тяхното смекчаване, са посочени в пояснителни бележки № 3-27, а финансовите рискове, включително ликвиден риск, пазарен риск, кредитен риск и капиталов риск, са посочени в пояснителна бележка № 31 на тези оповестявания към финансовия отчет.

Към 31 декември 2022 г. Дружеството разполага с парични средства в размер на 1265 хил. лв., както и договори в процес на изпълнение за период от повече от 12 месеца. От друга страна, Дружеството разполага с нетни текущи активи в размер на 7446 хил. лв., което създава достатъчна увереност, че Дружеството има необходимата ликвидност, за да отговори на текущите си задължения и изисквания за оборотен капитал. Дружеството е получило подкрепа от компанията-майка и може да разчита на текущи финансови заеми за гарантиране на ликвидните нужди на предприятието през обозрим период от време.

През отчетния финансов период (2022 г.) Дружеството е ползвало правителствено финансиране, като компенсаторен механизъм/мерки на държавата за смекчаване на въздействието на пандемията Covid-19.

Ръководството не е освобождавало персонал и се е възползвало от приетите мерки със Закона за извънредното положение („60:40“).

Бъдещите финансови резултати на Дружеството зависят от по-широката икономическа среда, в която предприятието работи, в т.ч. и от: очакваният темп на изменение на БВП на страната, от доверието и партньорските отношения с клиентите, от ценообразуването на конкурентите, от повишените цени/разходите на суровини и материали, от надеждността/стабилността на подизпълнителите и от гъвкавата политика на доставчиците. Войната, засили присъщата несигурност по отношение на доставките на материали и резервни части по договорите на дружеството, но ясно изразената политическа воля за модернизиране на Българската армия създават база за по-добри перспективи.

Финансовите прогнози за Дружеството отразяват резултатите, които ръководството счита за най-вероятни, въз основа на информацията, налична към датата на подписване на настоящия финансов отчет. Във всички разгледани сценарии, се очаква Дружеството да е в състояние да изпълни вече сключените търговски договори, като предприятието ще работи с наличните активи, без да използва външно финансиране, а едновременно с това ще изпълнява задълженията си към контрагентите (доставчици, подизпълнители и други) и към своя персонал.

Въз основа на горните оценки и сценарии, ръководството счита, че няма съществени несигурности, които могат да поставят значително съмнение в способността на Дружеството да продължи да работи като действащо предприятие. Тези сценарии са формирали преценка, че към момента на одобряване на финансовия отчет има основателни очаквания, че Дружеството разполага с достатъчно ресурси, за да продължи да функционира в обозримо бъдеще, което е най-малко 12 месеца от датата на този финансов отчет. Поради тази причина, ръководството продължава да възприема принципа за действащо предприятие при изготвянето на този финансов отчет.

в) функционална валута

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2021г.)

г) мерна база

Финансовият отчет е изготвен на база историческата стойност, с изключение на финансовите инструменти, които се оценени на база преоценена, респ. справедлива стойност в края на всеки отчетен период, както е обяснено в счетоводната политика по-долу, а също така и пенсионните планове с дефинирани доходи - активи на плана, измерени по справедлива стойност. Историческата цена обикновено се основава на справедливата стойност на възнаграждението, дадено в замяна на стоки или услуги.

Справедливата стойност за целите на измерването и/или оповестяването в този финансов отчет се определя съгласно МСФО 13, с изключение на сделки с плащане на базата на акции, които са в обхвата на МСФО 2, лизингови сделки, които са в обхвата на МСФО 16 Лизинг, и измервания, които имат някои прилики със справедливата

стойност, но не са справедлива стойност, като нетна реализируема стойност в МСС 2 Материални запаси или стойност в употреба в МСС 36 Обезценка на активи.

д) същественост и сравнителни данни

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Дружеството е приело да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато дружеството:

а) прилага счетоводна политика ретроспективно;

б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или;

в) рекласифицира позиции във финансовия отчет, когато това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Дружеството е възприело да представя отчета за паричните потоци по пряк метод според изискванията на МСС 7 Отчети за паричните потоци.

Сравнителната информация за 2022 г., представена в отчета за финансовото състояние, отчета за всеобхватния доход и отчета за паричните потоци и отчета за собствения капитал на дружеството, е тази от одитирания годишния финансов отчет на „ТЕРЕМ – ХАН КРУМ“ ЕООД за 2021 г.

Ръководството е приело, че съществени за нуждите на настоящото оповестяване са както функционалните характеристики на отделни статии, така и статии с единична стойност над 35 хил. лв. Останалите позиции се представят обобщено на лицевата страна на отчета.

2.2. Приложими стандарти за финансово отчитане

2.2.1. Дружеството е приложило следните променени стандарти, като тяхното приемане не е имало съществено въздействие върху оповестяванията или върху сумите, отчетени в настоящия финансов отчет, и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2022 г.:

Наименование	Ключови изисквания и разяснения	Дата на влизане в сила*
Постъпления преди предвидената употреба - Изменения на МСС 16	Измененията не допускат от стойността на даден имот, машини или съоръжения да се приспадат приходите от продажба на артикули, произведени преди този актив да е на разположение за използване, т.е. да отговаря на условията, необходими за да може да работи по начина, предвиден от ръководството. Следователно, предприятието признава тези приходи от продажби и свързаните с тях разходи в печалбата или загубата. Предприятието измерва разходите за артикулите по позиции/елементи в съответствие с МСС 2 Материални запаси. Измененията също така изясняват значението на	1 януари 2022г.

	„тестването дали даден актив функционира правилно“. МСС 16 уточнява, че оценката е дали техническото и физическото представяне на актива е такова, че да може да бъде използван при производството или доставката на стоки или услуги, за отдаване под наем, за други или за административни цели. Ако не са представени отделно в отчета за всеобхватния доход, във финансовите отчети се оповестяват сумите на приходите и разходите, включени в печалбата или загубата, които се отнасят до произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието и на кои редове в отчета за всеобхватния доход се включват такива приходи и разходи. Измененията се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за да могат да работят по начина, предвиден от управлението в или след началото на най-ранния период, представен във финансовите отчети, в които дружеството прилага за пръв път измененията. Предприятието трябва да признае кумулативният ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция в началното салдо на неразпределената печалба (или на друг компонент на собствения капитал, според случая) в началото на представения най-ранен период от това.	
<i>Позоваване на Концептуалната рамка - Изменения на МСФО 3</i>	Измененията актуализират МСФО 3, така че той да се позовава на концептуалната рамка за 2018 г. вместо на рамката от 1989 г. Добавено е изискването, че за задължения в обхвата на МСС 37, придобиващият прилага МСС 37 за да се определи дали към датата на придобиване съществува настоящо задължение и резултат на минали събития. За такса, която би била в обхвата на налозите от КРМСФО 21, придобиващият прилага КРМСФО 21, за да определи дали задължаващото събитие, което поражда задължение за плащане на налога, е настъпило до датата на придобиване. Добавено е изрично изявление, че придобиващият не признава условни придобити активи в бизнес комбинация.	1 януари 2022г.
<i>Обременителни договори - Разходи за изпълнение на договори - Изменения на МСС 37</i>	Измененията уточняват, че „разходите за изпълнение“ на договор включват „разходите, които са пряко свързани с договора“. Разходите, които са пряко свързани с договора, се състоят както от допълнителните разходи за изпълнението на този договор (например: пряк труд или материали) и от разпределението на други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора (например: разпределение на амортизационния разход за имота, машините и оборудването, използвано при изпълнението на договора). Измененията се прилагат за договори, за които предприятието все още не е изпълнило всички свои задължения в началото на годишния отчетен период, в който предприятието за пръв път ще приложи измененията. Сравнителната информация не се преизчислява, вместо това предприятието трябва да признае кумулативният ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция към началното салдо на несразпределената печалба или на друг компонент на собствения капитал, според случая, към датата на първоначалното приложение.	1 януари 2022г.

Годишно подобрене на стандартите за МСФО 2018-2020	Годишните подобрения включват измененния на четири стандарта: • МСФО 1 - позволява на предприятия, които са измерили своите активи и пасиви по балансови стойности, записани в книгите на техните майки, също да измерват всички кумулативни разлики в превода, като използват сумите, отчетени от майката. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1. • МСФО 9 - Изменението изяснява, че при прилагането на теста за „10%“, за да се оцени дали да се отмени признаването на финансов пасив, предприятието включва само такси, платени или получени между предприятието (кредитополучателя) и заеодателя, включително платени такси или получени от юридическото лице или от заеодателя от името на другия. Изменението се прилага перспективно към модификации и обмени, които се случват на или след датата на първото прилагане на изменението. • МСФО 16 - Изменението премахва илюстрацията/примера за възстановяване на разходите, платени за подобрения на лизинговите имоти, с цел да се премахне всякакво объркване относно третирането на стимулите за лизинг. Тъй като изменението на МСФО 16 се отнася само до илюстративния пример, то не е посочена дата на влизането му в сила. • МСС 41 - Изменението премахва изискването предприятията да изключват от паричните потоци данъчното облагане при измерване на справедливата стойност. Този подход/промяна изравнява измерването на справедливата стойност в МСС 41 с изискванията на МСФО 13 Оценка на справедливата стойност, като се използват вътрешно съгласувани парични потоци и дисконтови ставки и дава възможност да се определи дали за най-подходящото измерване на справедливата стойност да се използва предварителният данък или паричните потоци и данъчните ставки след данъчно облагане. Изменението се прилага перспективно, т.е. за измерване на справедливата стойност на или след датата, която предприятието първоначално прилага изменението.	Виж поясненията в текста към всеки стандарт
---	--	--

(*приложими към отчетните периоди, започващи на или след определената дата)

2.2.2. Предстоящи изисквания и изменения:

Към датата на издаване и одобрение на този финансов отчет са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2022 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството/Групата. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и/или финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

Наименование	Ключови изисквания и разяснения	Дата на влизане в сила*
Класификация на пасивите като текущи или нетекущи - Изменения на МСС 1	Измененията в тесен обхват на МСС 1 Представяне на финансови отчети изясняват, че пасивите се класифицират като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период. Класификацията не се влияе от очакванията на предприятието или събитията след датата на отчитане (напр. постъпване от колебание или нарушение на споразумението). Измененията, също така изясняват какво има предвид МСС 1, когато споменава „уреждане“ на пасив. Измененията могат да повлияят на класификацията на пасивите, особено на предприятията, които преди са вземали предвид намеренията на ръководството при определяне на класификацията, както и за някои пасиви, които могат да бъдат преобразувани в собствен капитал. Те трябва да се прилагат ретроспективно в съответствие с нормалните изисквания в МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки.	1 януари 2023 г. (отложено от 1 януари 2022 г.)
Оповестяване на счетоводни политики (Изменения на МСС 1 и Практическо изявление 2 на МСФО)	СМСС измени МСС 1, за да изисква предприятията да оповестяват своите съществени счетоводни политики, вместо значимите си счетоводни политики. Измененията определят какво е „съществена информация за счетоводната политика“ и обясняват как да се определи кога информацията за счетоводната политика е съществена. Освен това те поясняват, че несъществената информация за счетоводната политика не е необходимо да се оповестява. Ако бъде оповестена, тя не трябва да прикрива съществената счетоводна информация. За да подкрепи това изменение, СМСС измени също практическо изявление по МСФО № 2 Изготвяне на преценки за същественост, за да предостави насоки как да се прилага концепцията за същественост към оповестяванията на счетоводната политика.	1 януари 2023 г.
Определение на счетоводните оценки (изменения на МСС 8)	Изменението на МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки изяснява как компаниите трябва да разграничават промените в счетоводните политики от промените в счетоводните оценки. Разграничението е важно, тъй като промените в счетоводните оценки се прилагат перспективно към бъдещи трансакции и други бъдещи събития, докато промените в счетоводната политика обикновено се прилагат ретроспективно към минали трансакции и други минали събития, както и към текущия период.	1 януари 2023 г.

(*приложими към отчетните периоди, започващи на или след определената дата)

2.2.3. Допълнително. за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила към 1 януари 2022 г. ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали съществен ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството:

Наименование	Ключови изисквания и разяснения	Дата на влизане в сила*
<i>МСФО 17</i> <i>Застрахователни договори</i>	МСФО 17 е издаден през май 2017 г. като заместител на МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква текущ модел на измерване, при който прогнозите се преизмерват за всеки отчетен период. Договорите се измерват, като се използват градивните елементи на: • дисконтирани претеглени с вероятност парични потоци; • изрична корекция на риска; и • договорен марж на обслужване ("CSM"), представляващ непризнатата печалба от договора, която се признава за приход през периода на покритие. Стандартът позволява избор между признаване на промените в дисконтовите проценти или в отчета за печалбата или загубата, или директно в другия всеобхватен доход. Изборът вероятно ще отразява начина, по който застрахователите отчитат своите финансови активи, съгласно МСФО 9. Незадължителният подход за опростено разпределение на премията е разрешен за отговорността за оставащото покритие за краткосрочни договори, които често се записват от общото застраховане. Има промяна в общия модел на измерване, наречен подход на "променлива такса" за някои договори, сключени от животозастрахователи, при които притежателите на полици имат дял в доходността от базовите позиции. При прилагане на метода на променливата такса, дялът на предприятието от промените в справедливата стойност на базисните позиции е включен в маржа на договорната услуга. Резултатите за застрахователите, използващи този модел, следователно вероятно ще бъдат по-нестабилни, отколкото в общия модел. Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и ключовите показатели за ефективността на всички предприятия, които издават застрахователни договори или инвестиционни договори с характеристики за дискреционно участие. Целенасочените изменения, направени през юли 2020 г., имаха за цел да улеснят прилагането на стандарта чрез намаляване на разходите за внедряване и улесняване на предприятията да обясняват резултатите от прилагането на МСФО 17 на инвеститорите и другите потребители на финансови отчети. Измененията, също така отложиха датата на прилагане на МСФО 17 до 1 януари 2023 г. Допълнителни изменения, направени през декември 2021 г., добавиха опция за преход, която позволява на предприятието да приложи класификационно покритие по избор в сравнителния период(и), представен(и) при първоначалното прилагане на МСФО 17. Класификационното покритие се прилага за всички финансови активи, включително тези, държани по отношение на дейности, които не са свързани с договори в обхвата на МСФО 17. Той позволява тези активи да бъдат класифицирани в сравнителния период(и) по начин, който съответства на това как предприятието очаква тези активи да бъдат класифицирани при първоначалното прилагане на МСФО 9. Класификацията може да се прилага на базата на инструмент по инструмент. Ръководството на Дружеството не очаква прилагането на тези изменения в бъдеще да окажат влияние върху финансовия отчет на Дружеството.	1 януари 2021г. с отложена дата - 1 януари 2023г.

<i>Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от единична сделка –</i> Изменения на МСС 12	Промените в МСС 12 Данъци върху печалбата изискват компаниите да признават отсрочен данък върху сделки, които при първоначално признаване водят до равни суми на облагаеми и приспадащи временни разлики. Те обикновено се прилагат за сделки като лизинг на лизингополучатели и задължения за извеждане от експлоатация и ще изискват признаване на допълнителни отсрочени данъчни активи и пасиви. Изменението следва да се прилага за сделки, които се извършват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период. В допълнение, предприятията трябва да признават отсрочени данъчни активи (доколкото с вероятно те да бъдат използвани) и отсрочени данъчни задължения в началото на най-ранния сравнителен период за всички приспадащи и облагаеми временни разлики, свързани с: • активи с право на ползване и задължения по лизинг, и • извеждане от експлоатация, възстановяване и подобни задължения и съответните суми, признати като част от себестойността на свързаните активи. Кумулативният ефект от признаването на тези корекции се признава в неразмразената печалба или друг компонент на собствения капитал, според случая. МСС 12 по-рано не разглеждаше как да се отчитат данъчните ефекти лизингови договори, признати в баланса и подобни сделки и различни подходи бяха сметнени за приемливи. Някои предприятия може вече да са отчитали такива трансакции в съответствие с новите изисквания. Тези субекти няма да бъдат засегнати от измененията. Ръководството на Дружеството не очаква прилагането на измененията в бъдеще да окажат влияние върху финансовия отчет на Дружеството.	1 януари 2023 г
<i>Продажба или пренос (апорт) на активи между инвеститор и асоциирано или съвместно предприятие -</i> Изменения на МСФО 10 и МСС 28	СМСС направи ограничени изменения в обхвата на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия. Измененията поясняват счетоводното третиране на продажбите или на преноса на активи между инвеститор и неговите асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи от това дали непаричните активи, продадени или внесени в асоциирано или съвместно предприятие, представляват "бизнес" (каквото е определено в МСФО 3 Бизнес комбинации). Когато непаричните активи представляват стопанска дейност, инвеститорът ще признае пълната печалба или загуба от продажбата или вноската на активи. Ако активите не отговарят на определението за стопанска дейност, печалбата или загубата се признава от инвеститора само до размера на инвеститорите на други инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. Измененията се прилагат перспективно. *През декември 2015 г. СМСС реши да отложи датата на прилагане на това изменение до момента, в който СМСС приключи своя изследователски проект по метода на собствения капитал. Ръководството на Дружеството не очаква прилагането на измененията в бъдеще да окажат влияние върху финансовия отчет на Дружеството.	п/а

(*приложими към отчетните периоди, започващи на или след определената дата)

2.3. Признаване на курсови разлики

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Към всяка отчетна дата паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват по обменният курс на оригиналната към функционалната валути, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ. Немонетарните позиции, отчетени по справедлива стойност, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват по обменния курс към датата на определяне на справедливата стойност. Непаричните позиции, които се оценяват по историческа цена в чуждестранна валута, не се преизчисляват.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за периода) в момента на възникването им, като се третира като “други доходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за периода) и се представят нетно.

Валутните разлики се признават в печалбата или загубата за периода, в който възникват, с изключение на:

- курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, свързани с активи в процес на изграждане с цел бъдещо използване, които се включват в стойността на тези активи, когато се считат за корекция на разходите за лихви по тези заеми в чуждестранна валута;
- курсови разлики по сключени сделки за хеджиране на определени валутни рискове.

2.4. Значими счетоводни политики

Ръководството е приложило единната Счетоводна политика на Група „Терем“, като е разгледало ключовите източници на несигурност и областите, в които счетоводните преценки са били необходими за изготвянето на настоящия финансов отчет. Редица счетоводни политики и оповестявания на Групата изискват определяне на справедливи стойности както за финансови, така и за нефинансови активи и пасиви. Справедливите стойности (където е приложимо) са определени, а където се изисква допълнителна информация за допусканията, направени при определяне на справедливите стойности са оповестени в бележките, специфични за съответния актив или пасив.

2.5. Критични счетоводни преценки и ключови източници на несигурност на оценките във финансовия отчет

При изготвянето на този финансов отчет ръководството е направило преценки и оценките, които засягат прилагането на счетоводните политики на Дружеството и

отчетените суми на активи и пасиви към датата на финансовия отчет и отчетените суми на приходите и разходите за отчетния период. Въпреки че тези оценки се основават на най-добрите предположения за сумите, действителните резултати в крайна сметка могат да се различават от тези оценки. Оценка и основните предположения се преразглеждат редовно, като няма такива, които да имат съществено въздействие върху статиите на финансовия отчети, с изключение на тези, които са включени в следните бележки:

- пояснителна бележка № 3 - признаване на приходи: оценка на очакваната възвръщаемост;

- пояснителни бележки № 12 и № 13 - тест за обезценка на материали и нематериални активи и репутация: основни предположения, на които се основават възстановимите суми;

- пояснителна бележка № 14 - признаване на отсрочени данъчни активи: наличие на бъдеща облагасма печалба, срещу която могат да бъдат използвани приспадащи се временни разлики и пренесени данъчни загуби;

- пояснителна бележка № 17 - измерване на провизията за търговски вземания: ключови предположения при определяне на среднопретеглената загуба.

- пояснителна бележка № 24 - признаване и оценяване на провизии и непредвидени разходи: ключови предположения за вероятността и големината на изтичане на ресурси;

- пояснителна бележка № 21 - измерване на задължения за дефинирани доходи: основни актюерски допускания;

- пояснителна бележка № 31 - определяне на справедливата стойност на финансовите и нефинансови активи;

2.6. Политика по отношение на грешки и промени в счетоводната политика

Дружеството променя счетоводната си политика само когато:

- това се изисква от конкретен стандарт или разяснение или;

- това води до представяне във финансовия отчет на по-надеждна и уместна информация за ефекта от операциите и сделките върху финансовото състояние, резултатите и паричните потоци /промяна на счетоводната политика/.

Промените в счетоводната политика се отразяват ретроспективно, като се коригира началното салдо на несразпределената печалба или друг засегнат елемент от капитала за ефект за всички периоди, за които тази политика е най-ранно приложима, както и други сравнителни суми, оповестени през предходния период, така сякаш винаги се е прилагала новоприетата счетоводна политика.

Ефектът от промяна на счетоводна приблизителна оценка се признава перспективно чрез включването му в печалбата и загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или за периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата вида. Когато промяната се отнася до елемент от капитал, тя се

признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Коригирането на съществени грешки се извършва чрез ретроспективно преизчисляване, като се преизчислят сравнителните суми за представения предходен период, в който е възникнала грешката, като корекциите се изключват от печалбата или загубата. В случай, че грешката е възникнала преди предходния период, се преизчислява началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период, така сякаш никога не е възниквала грешка.

При определяне нивото на същественост за третиране на една грешка дружеството изхожда от размера и характера на грешката.

За целите на изготвяне на настоящия финансов отчет:

- На базата на фактите и обстоятелствата са направени следните оценки, които съществуват към датата на първоначалното заявление за прилагане на новите и/или променени стандарти:

- определянето на бизнес модела, в рамките на който се държи съответния финансов актив;

- определяне и отмяна на предишни класификации на финансови активи и финансови пасиви, измерени и представени в отчета за финансовото състояние;

3. ПРИХОДИ

Счетоводна политика	
Дружеството признава приходите от следните основни източници: • Продажба на продукция и услуги (основна дейност), включително свързаните с тях поддръжка (включена в цената на продадените продукти), както и гаранции, предоставени съгласно местното законодателство; • стоки, както и гаранции, предоставени съгласно местното законодателство; и • услуги (различни от основната дейност) или съпътстващи, основната дейност; • други приходи. Дружеството е приело да предоставя отделно оповестяване на приходите по договори с клиенти - или в блежките, или в отчета за печалбата или загубата, т.е. тези, които попадат в обхвата на МСФО 15 (са представени в пояснителна бележка № 3), а останалите приходи са представени в пояснителна бележка № 4	
Приходи по договори с клиенти	Приходите в Дружеството <u>се признават</u>, когато контролът върху обещаните в договора с клиента продукция, стоки и/или услуги се прехвърли на клиента. Преценката за това се извършва в зависимост от момента на прехвърляне на контрола върху обещаните продукция, стоки и/или предоставяне на обещаните услуги. Приходите от извършените услуги се признават <i>в течение на времето</i>, като за измерване на напредъка по договора (стапа на завършеност) се използват <i>методи, базирани на оценка на постигнатите резултати</i> (методи, отчитащи продукцията или методи, отчитащи вложените ресурси). Дружеството признава приходи от задължение за изпълнение, предоставяно през период от време, само ако може разумно да измери напредъкът към завършване на този ангажимент.

	При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес-практики, публикувани правила и направени изявления от страна на дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване. При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и респ. дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение. Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение. Когато при изпълнение на задълженията участва друга (трета) страна, Дружеството определя дали действа в качеството на принципал или агент като оценява естеството на обещанието си към клиента: да предостави самостоятелно определените стоки или услуги (принципал) или да се уреди друга страна да ги предоставя (агент). <u>Приходите се измерват</u> въз основа на определената за всеки договор цена на сделката. <u>Промяната в обхвата или цената</u> (или и в двете) на договора се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки и/или услуги, които са разграничими, и от определената за тях цена. Дружеството няма договори, които да съдържат съществен финансов компонент.
Салда по договори с клиенти	Предвид естеството на предлаганите продукция, стоки и услуги, Дружеството не отчита активи по договори с клиенти, както и активи по право на връщане по договори с клиенти. Дружеството отчита търговско вземане, когато правото на възнаграждение по Договор с клиент стане безусловно, т.е. ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време (пояснителна бележка №3). Получените възнаграждения по договор с клиент се признават като задължение (пасив по договор) в отчета за финансовото състояние, докато: а) всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени; б) Дружеството изпълни задълженията си за изпълнение и цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване) е получено; и/или в) когато договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение. Пасивите по договор с трети лица се представят като търговски задължения в отчета за финансовото състояние, тези по договори със свързани лица се представят в статията сделки със свързани лица (пояснителна бележка № 23).
Приходи/Доходи от инвестиционни имоти	Дружеството оценява договореностите си за стопанисване и управление на инвестиционни имоти, съгласно определени критерии с цел определяне дали действа като принципал или като агент. Дружеството е достигнало до заключението, че действа като принципал във всички договорености с изключение на тези, свързани с

	предоставянето на електричество, водоснабдяване и канализация на наемателите, както и извършването на подобрения по отдадени под наем площи за сметка на наемателите. Бизнес моделът на Дружеството не включва предоставянето на такъв тип услуги и следователно, същността на тези договорености е, че Дружеството действа като агент на основния доставчик на услугите. Ето защо, разходите свързани с предоставянето на електричество, водоснабдяване и канализация, както и разходите за извършване на подобрения на отдадените под наем площи (ако се наложи) за сметка на наемателите са представени нетно от префактурираните суми, които се събират от наемателите. <i>Приходи от наеми</i> Приходите от наеми, в резултат на оперативен лизинг се признават на база линейния метод за целия срок на лизинговия договор. В случай, че дружеството предостави стимули на наемателите за сключване на нови или подновяване на съществуващите лизингови договори, същите ще се признават като намаление на прихода от наем за срока на лизинга, на линейна база. <i>Приходи от такса управление</i> Приходите от такса управление, дължими от наемателите се признават в периода, в който възнаграждението става дължимо, на база на етапа на завършеност към отчетната дата. Приходите от такса управление се представят брутно от разходите свързани с предоставяне на съответните услуги, тъй като Дружеството е оценило, че действа като принципал в тези договорености. <i>Печалби или загуби от промени в справедливата стойност</i> Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината) към статия "други доходи/(загуби) от дейността, нетно" за периода, през който са възникнали.
--	---

Прилагайки гореописаната счетоводна политика, Дружеството е признало приходи по следните направления:

3.1. Приходи от основни продукти и услуги

Приходи от основни продукти и услуги, включват:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Приходи от продажба на специална продукция	1137	3548
Приходи от продажба на гражданска продукция	199	17
Приходи от услуги	170	150
	1506	3715

С оглед на специализирания характер на дейността, Дружеството няма договор/и, в който/които да има *юридически упражняемо право* на плащане, което да налага приходите да се признават *в течение на времето*, като за измерване на напредъка по

договора (етапа на завършеност) се използва *метод, отчитащ постигнатите резултати*.

Приходите от продажба на продукция (основна дейност) от сделки с най-големите клиенти на дружеството са както следва:

	2022 BGN '000	% от приходите	2021 BGN '000	% от приходите
ТЕРЕМ ХОЛДИНГ ЕАД СОФИЯ	1023	77,15%	3533	99,10%
Йотов и син България ООД	42	3,16%	4	0,11%
ТЕРЕМ ЛЕТЕЦ ЕООД	52	3,89%	6	0,17%
Вагон Транс	58	4,39%	14	0,39%
ТРАНСМОБИЛ ЕООД	144	10,77%		
ЕМКО ООД			3	0,08%
ВАЛ ТЕХНОЛОДЖИС ЕООД	7	0,52%	3	0,08%
	1326	99,88%	3563	99,93%

3.2. Салдата по договори с клиенти са както следва:

	2022 BGN '000	2021 BGN '000
Вземания по договори с клиенти – трети лица, нетно от обезценка (пояснителна бележка № 17)	64	66
Вземания по договори с клиенти - свързани лица, нетно от обезценка (пояснителна бележка № 18)	49	-
Пасиви по договори с клиенти трети страни (пояснителна бележка № 22)	185	251

Пасивите по договори с клиенти, различни от свързани лица към 31.12.2020г. включват получени авансови плащания за доставка на услуги на стойност 53 хил. лв. (31.12.2021 г.: 111 хил. лв.).

Изменението на *пасивите по договори с клиенти* за периода 01.01-31.12.2022 г. е както следва:

	2022 BGN '000
<i>Салдо на 1 януари</i> (пояснителна бележка № 21)	251
Отчетени приходи, които са били признати като пасив по договор	(806)
Получени плащания от клиенти (без тези признати като приходи през периода)	3735
<i>Салдо на 31 декември</i>	3180

Критични счетоводни преценки и ключови източници на несигурност на оценките

При вземането на решението си ръководството е разгледало подробно критериите за признаване на приходите, посочени в МСФО 15, и по-специално дали Дружеството е прехвърлило контрола върху продукцията/стоките/услугите на клиента. След подробно количествено определяне на отговорността на Дружеството по отношение на последващи ремонти/рекламации и договореното ограничение на възможността на клиента да изисква по-нататъшна (извън договорения обхват) работа или да се изисква подмяна на стоките, ръководството се е уверило, че контролът е бил прехвърлен и че признаването на приходите в текущата година е подходящо, заедно с признаването на подходяща гаранция за разходите по отстраняване на рекламациите (по оценка на историческия опит в тази насока).

При определяне на приходите и разходи по договора с течение на времето, ръководството прави предположения и оценки по отношение на извършената до момента работа като процент от общата работа, която трябва да бъде изпълнена, и на прогнозните приходи и разходи през целия срок на договора.

Въпреки пандемията Covid-19, Дружеството е продължило работата по изпълнението на договорите с клиенти в страната, като не са регистрирани значителни промени, поради което както новите, така и съществуващите договори са оценени като изпълними към отчетната дата на индивидуалния финансов отчет.

4. ДРУГИ ДОХОДИ, нетно**Счетоводна политика**

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към "други доходи/(загуби) от дейността".

<i>Приходи от финансиране</i>	Безвъзмездни средства, предоставяни от държавата, не се признават, докато няма разумна гаранция, че Дружеството ще се съобрази с условията, свързани с тях, и че безвъзмездните средства ще бъдат получени. Държавните дарения се признават в печалбата или загубата систематично през периодите, в които Дружеството признава съответните разходи като компенсация на безвъзмездните средства. Държавните безвъзмездни средства, които се получават като компенсация за вече направени разходи или загуби или с цел незабавна финансова подкрепа на Дружество от Групата без бъдещи свързани разходи, се признават в печалбата или загубата за периода, в който те стават вземания.
-------------------------------	---

В други доходи, *нетно*, Дружеството отчита суми, които не попадат в обхвата на МСФО 15. В другите приходи са включени:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Приходи от продажба на основни МЗ	43	173
Отчетна стойност на продадени основни МЗ	(1)	(32)
Печалба/(загуба) от продажба на материали	42	141
В т.ч приходи от продажба на материали и скрап		107
Наеми	332	711
Други приходи	7	10
Приходи от финансираня	114	165
	495	1059

4.1. Приходи и оперативни разходи, свързани с недвижими имоти

Приходите, свързани с видовете имоти на Дружеството са както следва:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Наеми на имоти и съоръжения (ДМА)	296	653
	296	653

Преките оперативни разходи, свързани с видовете имоти са:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
<i>Преки оперативни разходи, свързани с имоти, които генерират приходи от наеми</i>		
Сгради	(42)	(97)
	(42)	(97)
<i>Преки оперативни разходи, свързани с имоти, които не генерират приходи от наеми</i>		
Сгради	(107)	(494)
	(107)	(494)
Общо преки оперативни разходи, свързани с имоти	(149)	(591)

По-детайлна информация за преките разходи свързани с недвижимите имоти на Дружеството е представена по-долу:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Местни данъци и такси	(143)	(147)
Амортизации	(419)	(444)
	(562)	(591)

5. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ**Счетоводна политика**

Разходите в Дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост (до степента, до която не би довело до признаване на актив или пасив, неотговарящ на определенията за активи и пасиви в Общата (концептуална) рамка към и в самите МСФО).

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата на датата на възникването им.

При упогребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущи разходи за периода през който договорите, за които се отнасят се изпълнят. Представят се като предплатени разходи.

В обичайната си дейност Дружеството не поема директни и специфично направени разходи за получаване на договори с клиенти и разходи за изпълнение на такива договори, които не биха възникнали, ако съответните договори не бяха сключени.

Разходите за материали включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Основни суровини и материали за производство	(92)	(134)
Ел.енергия	(737)	(356)
Спомагателни материали	(78)	(49)
Горива и смазочни материали	(23)	(16)
Резервни части	(12)	(15)
Работно облекло	(3)	(5)
Рез.части за МПС	(1)	(1)
Консумативи	(7)	(7)
Вода	(40)	(32)
Други	(1)	(1)
Приход от държавна помощ ел. енергия	314	
	(680)	(616)

Разходите за ел.енергия са нетни, тъй като Дружеството е ползвало безвъзмездни средства от държавата.

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Услуги по договори с подизпълнители	(154)	(410)
Ремонт и поддръжка	(14)	(9)
Застраховки	(10)	(10)
Данъци и такси	(146)	(147)
Охрана	(187)	(161)
Съобщителни и телефонни услуги	(15)	(17)
Консултантски услуги	(4)	(4)
Такси за обслужване на текущи сметки в банки	(1)	(2)
Разходи за автомобили	-	-
Професионални услуги	(30)	(23)
Наеми	(6)	(2)
Транспорт	-	(1)
Граждански договори	(1)	-
Други	(4)	(9)
	(572)	(795)

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Разходи за заплати	(2434)	(2601)
Разходи за социални осигуровки	(535)	(563)
Социални придобивки	(212)	(232)
Ваучери за храна	(233)	(209)
Начисления за неизползван отпуск	(109)	(49)
Обезщетения	(3)	-
Осигуровки върху начисления за неизползван отпуск	(14)	(6)
Начисления за обезщетения при пенсиониране	(33)	(28)
Приход от държавна помощ	943	417
Разходи за персонала	(2630)	(3271)

Разходите за персонал и служители са нетни, тъй като Дружеството е ползвало безвъзмездни средства от държавата по програми и мерки за преодоляване на икономическите последствия от пандемията Covid-19.

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

Другите разходи включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Командировки	(24)	(14)
Представителни	(3)	(6)
Брак на активи	(6)	(38)
Други	(5)	(1)
	(38)	(59)

9. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Счетоводна политика

Финансовите разходи се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато възникнат, като се посочват отделно от финансовите приходи и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси и комисиони, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута и обезценки на предоставени търговски заеми.

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Счетоводна политика

Финансовите приходи се представят отделно на лицевата страна на отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, нетна печалба от курсови разлики от преценка на заеми в чуждестранна валута, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа и дялове, в т.ч. дивиденди.

Финансовите приходи/ разходи включват:

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Разходи за лихви (в т.ч. по актюерски изчисления)	(552)	(526)
Финансови разходи	(552)	(526)

10. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

Счетоводна политика

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущите данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал. Когато текущият данък или отсроченият данък възниква от първоначалното отчитане на бизнес - комбинация, данъчният ефект се включва в отчитането на бизнес - комбинацията.

Данъчното облагане за текущата година е предвидено при номинална ставка от 10,0% (2019: 10,0%), като отсрочените данъчни активи и пасиви са предоставени в този финансов отчет при ставка от 10,0% (2019: 10,0%) на базата на временните разлики, пораждащи тези активи и пасиви, в зависимост от това кога се очаква да се обърнат.

	2022	2021
	BGN '000	BGN '000
Печалба/ (Загуба) преди данъчно облагане	(2811)	(976)
Данъчна ставка	10%	10%
Разход за данък	-	-
<i>Данъчен ефект от:</i>		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	609	515
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(585)	(579)
Текуш (разход) /икономия от данъци върху дохода		
<i>Ефект от отсрочени данъци</i>	9	3
Възникване и обратно проявление на временни разлики	9	3

Счетоводна политика

Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки, които са в сила към датата на баланса. Текущият данък е определен в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство - Закон за корпоративното подоходно облагане.

Информацията за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход е представена в пояснителна бележка № 14

Критични счетоводни преценки и ключови източници на несигурност на оценките

При определяне размера на текущия и отсрочения данък, Дружеството взема предвид въздействието на несигурните данъчни позиции и дали допълнително могат да се дължат данъци и лихви. Тази преценка разчита на оценки и предположения за бъдещи събития, но предвид пандемията Covid-19, може да се получи нова информация, която да накара Дружеството да промени своите преценки относно адекватността на съществуващите данъчни задължения. Такива промените в данъчните задължения ще повлияят на данъчните разходи в периода, в който са направени.

11. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

	Други компоненти на всеобхватния доход,		Общо други компоненти на всеобхватния доход	
	2022	2021	2022	2021
	BGN	BGN	BGN	BGN
	'000	'000	'000	'000
<i>Компоненти, които няма да бъдат прекласифицирани в печатбата или загубата</i>				
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(51)	(67)	(51)	(67)
Друг всеобхватен доход за годината	(51)	(67)	(51)	(67)

12. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Счетоводна политика

Имотите, машините и съоръженията се отчитат по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка. Амортизацията се признава така, че стойността или оценката на активите (различни от собствеността върху земя и имоти в процес на строителство), намалени с остатъчните им стойности през полезния им живот, се амортизира като се използва линеен метод.

Оцененият полезен живот, остатъчната стойност и методът на амортизация се преразглеждат в края на всеки отчетен период, като ефекта от всякакви промени в приблизителната оценка се отчитат на бъдеща основа.

Имотите се амортизират на линейна основа в продължение на 25 години. Свободната земя не се амортизира. Машините, съоръженията и другото оборудване се амортизират по линеен метод в продължение на (както следва):

○ Машини	5 години
○ Транспортни средства	12,5 години
○ Автомобили	5 години
○ Стопански инвентар	6,7 години
○ Компютри	5 години
○ Други	6,7 години

Имотите, машините и съоръженията се отписват при разпореждане или когато не се очакват бъдещи икономически ползи от продължаване използването на актива.

„ТЕРЕМ-ХАН КРУМ“ ЕООД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА ПЕРИОДА от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г.

	Земи и сгради		Машини и съоръжения		Други		Разходи за придобиване на активи		Общо	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Брутна балансова стойност										
Салдо на 1 януари	16849	16849	3496	3521	805	943	1 559	1 559	22709	22872
Новопридобити активи, от вливане	-	-	7	7	-	-	-	-	7	7
Отписани активи	-	-	-	(32)	-	(138)	-	-	-	(170)
Салдо към 31 декември	16849	16849	3503	3496	805	805	1 559	1 559	22716	22709
Амортизация и обезценка										
Салдо на 1 януари	(11361)	(10961)	(3313)	(3305)	(802)	(936)	(283)	(283)	(15759)	(15202)
Амортизация на новопридобити активи, от вливане	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Амортизация	(378)	(400)	(39)	(39)	(2)	(4)	-	-	(419)	(443)
Амортизация на отписани активи	-	-	-	32	-	138	-	-	-	170
Обезценка	-	-	-	-	-	-	(283)	(283)	(283)	(283)
Салдо към 31 декември	(11739)	(11361)	(3352)	(3312)	(804)	(802)	(283)	(283)	(16178)	(15758)
Балансова стойност към 31 декември	5110	5488	151	184	1	3	1 276	1 276	6538	6951

Земите и сградите на Дружеството към 31 декември 2022 г. са както следва:

- Земи на стойност 2 166 хил. лв. (31.12.2021 г.: 2 166 хил. лв.);
- Сгради с балансова стойност 2 944 хил. лв. (31.12.2020г.: 3 322 хил. лв.);

Другите дълготрайни материални активи на дружеството към 31 декември 2022г. включват:

- Транспортни средства с балансова стойност – 1 хил. лв. (31.12.2021 г.: 3 хил. лв.);
- Стопански инвентар с нулева балансова стойност (31.12.2021 г.: 0 хил. лв.);
- Машини и съоръжения с балансова стойност 151 хил.лв (31.12.2021г: 184 хил.лв);

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

12.1. Обезценки на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи (с изключение на репутация)

Счетоводна политика

Към всяка отчетна дата Дружеството прави преглед на балансовите стойности на своите материални и нематериални активи, за да определи дали има признаци, че тези активи са претърпели загуба от обезценка. Ако има такива признаци, се оценява възстановимата стойност на актива, за да се определи размерът на загубата от обезценка (ако има такава). Когато активът не генерира парични потоци, които са независими от други активи, Дружеството оценява възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, към която принадлежи активът. Когато може да бъде установена разумна и последователна основа на разпределение, корпоративните активи също се разпределят към отделни генериращи парични потоци единици, или в противен случай те се разпределят към най-малката група единици, генериращи парични потоци, за които може да се определи разумна и последователна база за разпределение.

Възстановимата стойност е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за освобождаване и стойността в употреба. При оценката на стойността в употреба, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност, като се използва дисконтов процент преди данъци, който отразява текущите пазарни оценки на стойността на парите във времето и рисковете, специфични за актива, за които оценките на бъдещите парични потоци не са коригирани.

Ако възстановимата стойност на актив (или единица, генерираща парични потоци) се оценява на по-малка от балансовата му стойност, балансовата стойност на актива (или единицата, генерираща парични потоци) се намалява до неговата възстановима стойност. Загуба от обезценка се признава веднага в печалбата или загубата, освен ако съответният актив не се отчита по преоценена стойност, в който случай загубата от обезценка се третира като намаление от преоценка.

Когато загубата от обезценка впоследствие се променя, балансовата стойност на актива (или единицата, генерираща парични потоци) се увеличава до неговата възстановима стойност, но така, че увеличената балансова стойност да не надвишава балансовата стойност, която би била определена ако не е била призна загуба от обезценка на актива (или единицата, генерираща парични потоци) в предходни години. Възстановяването на загубата от обезценка се признава веднага в печалбата или загубата, освен ако съответният актив не се отчита по преоценена стойност, в който случай възстановяването на загубата от обезценка се третира като увеличение на преоценката.

Периодичен преглед за обезценка

През 2022 г. е извършен преглед на балансовите стойности на недвижими имоти от групата „Имоти, машини и оборудване“ с цел определяне на възстановимата стойност на активите, в съответствие с изискванията на МСС36. Въз основа на този преглед, ръководството е направило анализ на ценовите промени за ключовите активи (въз основа на оценителските доклади) и е определило, че не са налице основания за признаване на обезценка (през 2021 г. няма извършена обезценка на недвижими имоти).

Дружеството не е заложило имоти, машини, съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Критични счетоводни преценки и ключови източници на несигурност на оценките	
Обезценка на нефинансови активи	При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци дружеството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Анализът на чувствителността по отношение на възстановимата стойност, показва, че действителните резултати могат да се различават и да наложат корекции в активите на дружеството през следващата отчетна година.
Полезен живот на амортизируеми активи	Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период. Към 31 декември 2022 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от дружеството. Преносните (балансови) стойности на активите са анализирани в пояснителни бележки № 13 и № 14. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради редица фактори като техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване и други.

13. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Счетоводна политика	
Нематериални активи, придобити поотделно	Нематериалните активи с ограничен полезен живот, които се придобиват поотделно, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка. Цената на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на нематериалния актив за експлоатация. Амортизацията се признава на база линейния метод за периода на техния полезен живот. Очакваният полезен живот и методът на амортизация се преразглеждат в края на всеки отчетен период, като ефектът от всякакви промени в оценката се отчитат на перспективна основа. Нематериалните активи с неопределен полезен живот, които се придобиват отделно, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. Последващото оценяване на нематериалните активи се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период. Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако в резултат на това активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива. Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

	○ Софтуер 5 години ○ Други 6,7 години Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“.
<i>Отписване на нематериални активи</i>	Нематериален актив се отписва при освобождаване или когато не се очакват бъдещи икономически ползи от неговото използване или разпореждане. Печалбите или загубите, възникнали от отписването на нематериален актив, измерени като разлика между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива, се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан.
<i>Патенти и търговски марки</i>	Патентите и търговските марки се оценяват първоначално по цена на придобиване и се амортизират по линейния метод за срока на полезния им живот. Търговски марки, придобити в резултат на вливане на имущество/права се оценяват първоначално по справедлива/пазарна (придобивна) стойност.

Нематериални активи на дружеството включват:

	Лицензии		Други		Общо	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Брутна балансова стойност						
<u>Салдо на 1 януари</u>	<u>233</u>	<u>233</u>	<u>229</u>	<u>229</u>	<u>462</u>	<u>462</u>
Отписани активи		-		-		-
<u>Салдо към 31 декември</u>	<u>233</u>	<u>233</u>	<u>229</u>	<u>229</u>	<u>462</u>	<u>462</u>
Амортизация и обезценка						
<u>Салдо на 1 януари</u>	<u>(233)</u>	<u>(233)</u>	<u>(229)</u>	<u>(229)</u>	<u>(462)</u>	<u>(462)</u>
Амортизация						
Амортизация на отписани активи		*		*		
<u>Салдо към 31 декември</u>	<u>(233)</u>	<u>(233)</u>	<u>(229)</u>	<u>(229)</u>	<u>(462)</u>	<u>(462)</u>
Балансова стойност към 31 декември						

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

13.1. Обезценки на нематериални активи (с изключение на репутация)

Счетоводна политика

Към всяка отчетна дата Дружеството прави преглед на балансовите стойности на своите нематериални активи, за да определи дали има признаци, че тези активи са претърпели загуба от обезценка (виж пояснителна бележка 13.1.).

Нематериалните активи с неопределен полезен живот се тестват за обезценка поне веднъж годишно и когато има индикация, че активът може да бъде обезценен.

През 2022 г., ръководството е извършило преглед и е определило, че не са налице основания за признаване на обезценка на нематериалните активи (2021 г.: нула)

Критични счетоводни преценки и ключови източници на несигурност на оценките

Обезценка на нематериални активи	Виж пояснителна бележка № 13.1.
----------------------------------	---------------------------------

14. ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЧНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Счетоводна политика

Отсрочените данъци се изчисляват по балансовия метод за всички временни разлики възникнали между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа.

Отсрочените данъчни пасиви се признават общо за всички облагаеми временни разлики, а отсрочените данъчни активи се признават до степента, до която е вероятно да са налице облагаеми печалби, срещу които могат да се използват временни разлики, подлежащи на приспадане. Такива активи и пасиви не се признават, ако временната разлика възниква от първоначалното признаване на репутацията или от първоначалното признаване (освен от бизнес - комбинация) на други активи и пасиви в сделка, която не засяга нито облагаемата печалба, нито счетоводната печалба. Освен това, отсрочен данъчен пасив не се признава, ако временната разлика възниква от първоначалното признаване на репутацията.

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преразглежда към всяка отчетна дата и се намалява до степента, до която вече няма вероятност да има достатъчно облагаема печалба, която да позволи възстановяването на целия или на част от актива.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за облагаеми временни разлики, възникващи от инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, освен когато Дружеството е в състояние да контролира възстановяването на временната разлика и е вероятно временната разлика да не се промени в бъдеще. Отсрочените данъчни активи, възникващи от подлежащите на приспадане временни разлики, свързани с такива инвестиции и лихви, се признават само до степента, до която е вероятно да има достатъчна облагаема печалба, срещу която да се използват ползите от временните разлики и се очаква те да се преодолеят в предвидимото бъдеще.

Отсроченият данък се изчислява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат в периода, в който задължението се урежда или активът се реализира въз основа на данъчни закони и лихвени проценти, които са влезли в сила или по същество са влезли в сила на отчетната дата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират, когато има законно право да се компенсират текущите данъчни активи срещу текущи данъчни задължения и когато те се отнасят за данъци върху дохода, наложени от същия данъчен орган и Дружеството възнамерява да уреди текущите си данъчни активи и пасиви на нетна база.

Към 31.12.2022 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2022 г., която е в размер на 10% (31.12.2021 г.: 10%).

Отсрочените данъчни салда (след прихващане) за целите на настоящата финансова отчетност са както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1.януари		Признати в другия всеобхватен доход		Признати в печалбата или загубата		31.декември	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Пенсионни и други задължения към персонала	(33)	(30)	-	-	(2)	(3)	(35)	(33)
Провизии	(5)	(5)	-	-	(7)	-	(12)	(5)
	(38)	(35)	-	-	9	3	(47)	(38)
Отсрочени данъчни активи	(38)	(35)	-	-	9	3	(47)	(38)
Отсрочени данъчни пасиви/(активи) (нето)	(38)	(35)	-	-	9	3	(47)	(38)

Критични счетоводни преценки и ключови източници на несигурност на оценките

Оценката на отсрочени данъчни пасиви и активи отразява данъчните ефекти, които ще последват от начина, по който Дружеството очаква, в края на отчетния период, да възстанови или уреди балансовата стойност на своите активи и пасиви. Необходима е прецизна оценка на ръководството, за да се определи размерът на отсрочените данъчни активи, които могат да бъдат признати, въз основа на вероятния момент и нивото на бъдещите облагаеми печалби заедно с бъдещите стратегии за данъчно планиране.

Предположенията за генерирането на бъдещи облагаеми печалби зависят от преценката на ръководството за бъдещите парични потоци. Тези прогнози за бъдещи облагаеми доходи се основават на прогнозни парични потоци от операции (които се влияят от обема на производството и продажбите, цените на суровините, резервните части, оперативните разходи, разходите за управление и поддръжка/възстановяване, капиталовите разходи, дивидентите и други сделки за управление на капитала). Доколкото бъдещите парични потоци и облаганият доход се различават значително от прогнозите, способността на групата да реализира нетните отсрочени данъчни активи, записани към отчетната дата, може да бъде повлияна в различна степен.

Поради несигурността на бъдещата стопанската активност, има вероятност бъдеще крайният резултат на Дружеството да се различава значително от планирания. Въпреки, че е възможно да се достигне до редица резултати, обхватът на разумно възможния подход е да се признаят активи по отсрочени данъци в размер на 47 хил. лв. (през 2021 г.: 38, тъй като според ръководството не съществува вероятност временната разлика да се прояви в предвидимо бъдеще). Признатите активи по отсрочени данъци са 47 хил. лв. (2021 г. - 38 хил. лв.).

15. ЛИЗИНГ

Счетоводна политика

Дружеството
като
лизингополучател

На датата на стартирането на лизинга, лизингополучателят признава актив, под формата на „право на ползване“ на отделния базов актив, и финансов пасив, представляващ настоящата стойност на задължението за плащане на лизинговите суми. Активът „право на използване“ първоначално се измерва по себестойност, включваща първоначалната сума на лизинговото задължение плюс плащанията, извършени преди началото на лизинговия договор, и всякакви други преки разходи минус всички получени стимули. Активът „право на ползване“ в последствие се

	амортизира, като се използва линейният метод от началото на лизинга до по-ранния от края на срока на лизинга или края на полезния живот на актива. Активът „право на ползване“ се намалява със загубата от обезценка, ако има такива, като същата корекция/преизчисления се правят и при лиизинговия пасив. Пасивът „задължение за лизинг“ първоначално се признава по сегашната стойност на всички лизингови плащания неплатени към този момент с лихвения процент присъщ за лизинга или с лихвения процент по привлечен капитал на наемателя. В впоследствие, той се измерва по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Задължението за лизинг се преоценява, когато има промяна в бъдещите лизингови плащания и съответната корекция е направена за актив с право на ползване. Дружеството не е страна по договори за лизинг като лизингополучател.
Дружеството като лизингодател	Дружеството е лизингодател по договори за оперативен лизинг. Приходите от наеми от оперативен лизинг се признават на линейна база през срока на съответния лизингов договор.

15.1. Оперативен лизинг като лизингодател

Дружеството отдава активи по договори за оперативен лизинг, като информацията за получените приходи е представена в пояснителна *бележка № 3*.

При оценяването на коректива за загуби по лизинговите вземания, паричните потоци, които се използват за определяне на очаквани кредитни загуби, съответстват на паричните потоци, използвани при измерване на лизинговите вземания в съответствие с МСФО 16 *Лизинг*. Дружеството фактуриране прихода авансово за текущия месец, като сумата се заплаща текущо от лизингополучателите в рамките на същия месец. С оглед на този подход на управление на активите отдадени при условията на оперативен лизинг не са налице условия към 31.12.2022 г. и съответно дружеството не е признало коректив за загуби по лизингови вземания (31.12.2021 г.: *няма*).

Към 31.12.2022 г. Дружеството е предоставило за използване под наем дълготрайни материални активи с балансова стойност в размер на 301 хил. лв. (31.12.2021 г.: 762 хил. лв).

16. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Счетоводна политика
Материалните запаси са оценени във финансовия отчет както следва: - о суровини, материали и стоки - по по-ниската от: доставната себестойност (цена на придобиване) и нетната реализируема стойност; - оготова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - по по-ниската от: производствената себестойност и нетната реализируема стойност. При употребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност). Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация (маркетинг, продажба и дистрибуция). При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2022	2021
	BGN'000	BGN'000
Материали	3984	3967
Обезценка на материали	(262)	(262)
Продукция	1437	1532
Обезценка на продукция	(27)	(27)
Незавършени разходи по договори	833	666
Материални запаси	5965	5876

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до тяхната нетна реализируема стойност.

Към 31.12.2022 г. не са са учредени особени залози върху материални запаси, предоставяни като обезпечения на задължения на дружеството (2021 г.: няма).

Критични счетоводни преценки и ключови източници на несигурност на оценките

Определянето на нетната реализируема стойност е обвързано с преценки за състоянието на материалните запаси, както и последните пазарни данни, за да се оцени тяхното очаквано бъдещо търсене и евентуална бъдеща реализация.

17. ФИНАНСОВИ АКТИВИ - ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

Счетоводна политика

Финансовите инструменти (финансови активи и финансови пасиви) се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството, когато Дружеството става страна по договорните разпоредби на инструмента. Финансовите активи първоначално се оценяват по справедлива стойност.

Финансови активи	В последствие, финансовите активи се отчитат като: финансови активи по амортизирана стойност (търговски вземания, други финансови активи по амортизирана стойност, пари и парични еквиваленти), финансови активи по справедлива стойност (Финансови активи по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход (FVOCI) и Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (FVPL)), както и деривативни финансови инструменти, използвани за хеджиране.
Търговски вземания	Търговските вземания са дължими суми от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в рамките на обичайната стопанска дейност. Те обикновено са дължими в рамките на 30 дни и следователно всички се класифицират като текущи. Търговските вземания се признават първоначално по сумата на възнаграждението, която е безусловна, освен ако не съдържа значими финансови компоненти, когато се признава по справедлива стойност. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги измерва впоследствие по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва.

Търговските и други вземания са както следва:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Търговски вземания, брутно	65	67
Провизия за обезценка за кредитни загуби	(1)	(1)
Търговски вземания след обезценка	64	66
Съдебни и присъдени вземания	72	78
Провизия за обезценка за кредитни загуби	(48)	(50)
Съдебни и присъдени вземания след обезценка	24	28
Предплатени разходи	2	10
Други вземания	77	20
Обезценка на други вземания	-	-
Други вземания след обезценка	79	30
Търговски и други вземания	167	124
Финансови активи	64	66

Вземанията от клиенти са безлихвени и са основно в български лева, щ.д. и евро.

Всички вземания са краткосрочни. Обичайно дружеството договаря с клиентите кратък срок на плащане на вземанията по продажби, освен ако няма определени специфични условия за падеж на определени клиенти.

В търговските вземания са включени предплатени суми към доставчици- аванси (за материали и услуги), които са текущи. Предплатените разходи включват: платени суми винетки, застраховки, членски внос, акваториални такси, отнасящи се за следващия отчетен период

Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се присма за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Представените съдебните и присъдени вземания (след обезценка) включват платени държавни такси и адвокатски хонорари по висящи съдебни производства. Присъдени вземания, за които съществува висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, са обезценени на 100 %.

Счетоводна политика

Оценката на бизнес - модела на ниво, което отразява как се управляват групи от финансови активи за постигане на определена бизнес цел включва: пресценка, отразяваща всички съответни доказателства, включително как се оценява ефективността на активите и тяхната ефективност, рисковете, които влияят върху представянето на активите и как те се управляват и как се компенсира управлението на активите. Дружеството наблюдава финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност или справедливата стойност в печалбата или загубата или в друг всеобхватен доход, които се отписват преди падежа им, за да се разбере причината за тяхното разпореждане и дали причините са в съответствие с целта на бизнеса, за който активът е държан. Мониторингът е част от непрекъснатата оценка на Дружеството дали бизнес моделът, за който се държат останалите финансови активи, продължава да бъде подходящ и ако не е подходящо да с имало промяна в бизнес модела и евентуална промяна в класификацията на активите. Подобни промени не са необходими през посочените/представените в отчета периоди.

Обезценка на финансови активи	Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби, които се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Дружеството прилага опростения подход по МСФО 9 за измерване на очакваните кредитни загуби, като използва надбавка за очаквани загуби през целия живот на всички търговски вземания и договорни активи. За измерване на очакваните кредитни загуби, търговските вземания и договорните активи се групират въз основа на споделените характеристики на кредитния риск и изминалите дни. Очакваните проценти на загуби се основават на платежните профили на продажбите за период от 36 месеца преди 31 декември 2021 г. или съответно 1 януари 2022 г. и съответните исторически кредитни загуби, претърпени през този период. Степента на историческите загуби се коригира, за да отразява текущата и прогнозна информация за макроикономическите фактори, влияещи върху способността на клиснтите да уреждат вземанията.
-------------------------------	---

Критични счетоводни преценки и ключови източници на несигурност на оценките

Измерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (в т.ч. предоставени заеми, вземания от клиснти, парични средства и парични еквиваленти), както и за предоставени финансови гаранции е област, която изисква използването на комплексни модели и съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиснти и длъжници (например вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на Дружеството прави редица съществени преценки, като: а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значителното увеличение на кредитния риск; б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби; в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби; г) установяване и оценка за зависимостта между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тези макропоказатели в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

Движението на коректива (провизията) за обезценка на търговски вземания и съдебни и присъдени вземания, е както следва:

	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Салдо на 1 януари	(50)	(50)
Събрани суми по несъбираеми вземания	2	
Салдо на 31 декември	(48)	(50)